

MOTO UWASHAO MOTO MWINGINE

ROHO YA KITUME YA JORDAN

Padre Milton Zonta SDS
Mkuu wa Shirika

SHIRIKA LA MUNGU MWOKOZI - SDS
Barua ya Kichungaji kwa Wasalvatoriani
8 Desemba 2023

*“Walau mara moja kwa wiki chunguza
kama ROHO YA KITUME imeenea
Shirika lote kila mahali;
kama ukiona inakosekana basi
sali kwa nguvu zako zote,
na kwa wingi wa bidii takatifu
ianzishe kila mahali...”*

Mwenyeheri Fransisko Jordan - SD I,197

YALIYOMO

Utangulizi	3
Watu wa maisha ya sala	7
Daima tembea kulingana na Roho	11
Utambulisho na hisia ya kuhusika	15
Nguvu ya ushuhuda	19
Mafunzo endelevu kwa utume	23
Bidii ya kitume isiyochoka	27
Uwazi na uwajibikaji	31
Kuishi njia ya Pasaka	35
Unyenyekevu ni nguvu inayoinjilisha	39
Ufukara kama lulu ya thamani	43
Hitimisho	49
MWENGE UWAKAO	

MOTO UWASHAO MOTO MWINGINE

Roho ya kitume ya Jordan

1. Wapendwa wanashirika, ninawatumia salamu njema katika Yesu Kristo, Mungu Mwokozi wetu. Ninawaandikia barua hii kutoka nchi kubwa ya India, ambako ninatembelea wanashirika wanaoishi katika nchi yenye watu wengi zaidi duniani. India, kama tunavyojua, ni sehemu muhimu sana ya misioni ya Wasalvatoriani. Kwa maana katika nchi hizi za mbali ndipo karama ya kimisionari iliyowaka moyoni mwa Mwenyeheri Fransisko Maria wa Msalaba Jordan ilipotekelezwa. Tayari akiwa mwanafunzi wa teolojia alikuwa na orodha ya mashahidi wa ari kuu ya kitume ambao walitumika kama chanzo cha msukumo wa safari yake ya wito. Alitaka kuuweka hai moyoni mwake moto uwakao na mwangaza wa nabii Eliya, wa Yohana Mbatizaji, wa Paulo wa Tarso, wa Fransisko Xavier na wengine wengi. Baadaye, alichukua kama yake maneno haya ya Mtakatifu Gregory: “*Yeye asiyechoma, hawawashi wengine moto*”. (SD I,186),

Padre Milton Zonta SDS
MKUU WA SHIRIKA

hata nukuu kutoka kwa Mtakatifu Chrysostom: “*Mtu mmoja aliyechomwa na bidii ya imani anatosha kusahihisha watu wote*” (SD I,200) na kauli mbiu ya Mtakatifu Inyasi: “*Enendeni kwa jina la Bwana na kuwaangazia wote*” (SD II,21).

2. Kwa hakika, wale waliomfahamu Mwenyeheri Fransisko Jordan mara nyingi hurejelea taswira ya MOTO kuelezea maisha yake ya kiroho na shauku yake ya uinjilishaji. Wengine wanarejelea azimio lake na kutamani Nyumbamama kuwa “*shule ya kuwa mitume*”. Hapo, Mwanzishi alizoea kuwatia moyo vijana kwa maneno haya, “*Tumeitwa kwa utume. Tumeitwa kutangaza Neno la Mungu (...) Ni kiasi gani mtume anatimiza ikiwa amejawa na upendo!*”¹ Kwa kuongezea, katika barua nyingi sana alizowaandikia wamisionari, alitoa mapendekezo ya aina hii: “*Uwe mtume wa kweli kwa watu wote maskini ...*”². “*Nyinyi nyote na muwe mitume wa kweli wa Yesu Kristo*”.³ Mwelekeo huu wa kitume na kimisionari ndiyo aliotaka kuuhuisha ziadi katika Kanisa. Ndio maana moto aliowasha ukaenea duniani kote na unaendelea kuwaka hadi leo. Ni moto mpya ambao una nguvu ya kauli mbiu hii ya kiroho ya Kiinyasi: “*moto uwashao moto mwingine*”. Moto unaochoma moyo, unaobadilisha maisha na kutusukuma kumleta Yesu Kristo katika hali halisi tofauti za wakati wetu, kwa ujasiri, ubunifu na uamuzi.

---

1 JORDAN, Fransisko. Chapter Talk, 4 Juni 1897.

2 JORDAN, Fransisko. Barua kwa Padre Felix Bucher, 13 Septemba 1894.

3 JORDAN, Fransisko. Barua kwa wanashirika wa Mt. Nazianz, USA, 24 Mei 1899.

3. Hata hivyo, nadhani sote tunakubali kwamba wakati fulani shauku yetu ya kitume (ya kibinafsi na ya jumuiya), inaonekana kuporomoka, kusinyaa au kuwa vuguvugu. Haya yanapotokea, wito wa Wasalvatoriani, kama matokeo, unapoteza nguvu zake za uinjilishaji, unajifungia wenyewe na kuugua. Kwa matumaini kwamba huduma yetu ya kitume itazidi kuwa ya kweli zaidi na zaidi maisha halisi yanayoenea kwa wengine, napenda kutoa tafakari hii kuhusu mada ya **wito wa kitume** kama tunu isiyoweza kuondolewa ya utume wetu ndani na ndani ya Kanisa. Kati ya mambo mbalimbali ya “MGAO wa MWANZISHI”, nimechagua **tafsiri zake kuu za kitume**, ili ziweze kutusaidia kutengeneza fikra, hisia na maisha yetu leo.

4. Haya yaliyomo, yakiwekwa katika MADA 10, yanaelekeza kwenye mambo muhimu ya maisha yetu ya Kisalvatoriani, yaani, katika hali ya kiroho ya kitume ambayo ni mafuta yanayotufanya tuishi kwa shauku kwa ajili ya Injili na kuweka moto wa utume wetu ukiwaka. Katika mchakato wa kuandika tafakari hii, nilikumbushwa mikutano kadhaa ya mazungumzo niliyokuwa nayo na vikundi vya wanazuoni wa Kisalvatoriani. Vijana hawa wanatoka katika tamaduni mbalimbali, maono, na mang’amuzi ya kikanisa, lakini wote wana kiu sawa ya kushikamana na uhalisia wa kitume. Hili pia lilinitia moyo kuandika barua hii, nifikiria vijana watatu wa Kisalvatoriani (*Filipo, Yakobo, na Mathayo*), wakijibu na kutoa maoni yao juu ya **maswali ya changamoto ya kitume ya Mwanzishi**. Ninawahakikishia kwamba ni vyema kujua vijana hawa na

wengine wengi wanafikiri nini, wanaotaka kufuata nyayo za Mwenyeheri Fransisko Jordan. Hata hivyo, ninachotaka zaidi ya yote ni kwamba kila Msalvatoriani ahisi ndani yake changamoto hii ya kutoacha hata mojawapo ya “chokochoko za Mwanzishi” bila kujibiwa, na kuimarisha utajiri wa hali yake ya kiroho na mwaliko unaoendelea wa *“kutembea katika nyayo za mitume watakatifu”*.⁴

---

4 JORDAN, Fransisko. Kanuni ya 1882. Sura III, uk. 23.

WATU WA MAISHA YA SALA

- “Kuna jambo fulani ambalo ningependa kuwataarifu tena, jambo la lazima sana kwa utume, kwa utimilifu wa kazi yenu kuu: sala! Oh msijidanganye! Ikiwa kweli mnatamani utume na hivyo mnataka kuwa mitume, ikiwa mnataka kutimiza mambo makubwa, basi iweni watu wa sala!⁵ Nyakati zetu zinahitaji watu wa sala.
- Je, kuna manufaa gani ya kufanya kazi na kupambana, kuhubiri na kuandika, ikiwa Mungu haji kutusaidia?⁶
- Ni nini faida ya kila kitu kingine (mateso, kazi, mipango na nia, kuwaongoa watu) kama ninyi si watakatifu?⁷
- Je, mnafikiri kwamba Mtakatifu Fransisko Xavier angefaulu mengi kama angepunguza tafakari na sala zake kwa kiwango cha chini zaidi?”⁸

---

5 JORDAN, Fransisko. Chapter Talk, 5 Januari 1900.

6 JORDAN, Fransisko. Chapter Talk, 15 Julai 1898.

7 JORDAN, Fransisko. Chapter Talk, 20 Aprili 1894.

8 JORDAN, Fransisko. Chapter Talk, 2 Desemba 1898.

5. Ni muhimu sana kwangu kumsikia Mwanzishi akisisitiza kwamba sala ni muhimu kwa Wasalvatoriani. Hata zaidi, kutufanya tuelewe kwamba katika safari yetu ya wito hakuna ukinzani kati ya matendo na sala. Kitendo chetu cha kitume, hata kiwe muhimu namna gani, bila mwelekeo wa fumbo, kinakuwa uanaharakati au uhisani tu. Bila shaka, Mwanzishi hasemi hivyo, lakini njia ya kuwa “watu wa sala” inapatikana hasa katika kielelezo cha maisha ya sala, ambayo yeye na Wasalvatoriani wa mwanzo walitufundisha kwa maneno na mfano wao. Maisha ya sala ya wamisionari wa kwanza, ingawa yaliwekwa alama kwa masaa machache au mazoezi ya uchaji wa Mungu, hayakupunguzwa kuwa aina ya utauwa ufaao kwa wakati wao. Hivyo, kwa ushuhuda tulioupata, tunahimizwa kuimarisha hali ya kiroho ya huduma ya kitume – kwa namna iliyopendekezwa na Mtakatifu Inyasi – kusali daima na kila mahali. Maisha kama hayo ya kiroho yanawakilisha njia ya sala yasiyokatizwa, ya kutafakari kwa vitendo, ya kuunganishwa kikamilifu na Yesu Kristo na kuingizwa kikamilifu katika ulimwengu pamoja Naye. Kwa maneno mengine, matendo ya kitume lazima yawe ni kielelezo cha kile mtu anachobeba ndani yake.

YAKOBO

6. Nikisikiliza maneno ya Mwanzishi wetu mpendwa, ilikuja akilini mwangu kwamba katika nyumba zetu nyingi za Wasalvatoriani njia ya kusali ya mapokeo ya watawa, yaani, kusoma liturujia ya vipindi wakati fulani wakati

MATHAYO

wa siku, bado inachukuwa nafasi kuu. Ingawa mimi ni kijana, tayari nimetambua kwamba njia hii ya kusali, ikiwa haiambatani na usaliji wa usomaji wa Biblia, inaweza kuwa duni sana. Kinachotokea mara nyingi ni kwamba maneno yanasikika kwa masikio na sala zinatamkwa kwa midomo, lakini moyo haupo kabisa. Ilhali, maombi yakifika moyoni, yanasafisha moyo, na hivyo kufanya uzoefu wetu wa imani kuwa tajiri zaidi. Kwa kupitisha Injili moyoni, kama mlezi wangu wa unovisi alivyozoea kusema, inatusaidia kuishi imani kutoka ndani, kubadilisha vigezo, mitazamo na hisia zetu, ili tujitambulishe na maneno na ishara za Yesu, Mwokozi wetu.

OH MSIJIDANGANYE!

IKIWA KWELI MNATAMANI

***UTUME NA HIVYO MNATAKA KUWA MITUME,
IKIWA MNATAKA KUTIMIZA MAMBO MAKUBWA,
BASI IWENI WATU WA SALA!***

7. Pia ni wazi kwangu kwamba hatuwezi tena kuridhika na mkutano wa sala wa kila siku wa saa moja kukutana na Mungu. Kwa kweli, kusali liturujia ya vipindi ni muhimu na ni lazima, lakini Mungu, Baba yetu, haishi tu katika kanisa. Ndiyo maana ninafurahi kwamba Mwanzishi alitulia moyo kuwa “tuwe watu wa roho”, wenye uwezo wa kumtafuta Mungu katika maisha ya watu, katika shughuli

FILIPO

zetu za kitume, katika matukio makubwa na madogo. Nimekutana na Wasalvatoriani ambao huanza siku kwa muda wa ukimya huku wakisoma na kutafakari masomo ya liturujia ya siku hiyo. Baadhi yetu hata hufanya hivyo kwa kutumia vyombo vya habari vya kidijitali kama zana ya kutafakari kwetu kila siku. Teknolojia hizi mpya ni nyenzo ya lazima ya wakati wetu na hatuwezi kukosa kufahamu tofauti kubwa ya njia na mapendeleo ambayo yanalisha roho, ambayo husaidia kurejesha nguvu zilizopotea na kutufanya upya ndani ili kufanya kazi ya uinjilishaji. Kwa vyovyote vile, ikiwa kuna jambo moja tunaloweza kuwa na uhakika nalo, ni kwamba bila maisha ya kina ya kiroho hakuna huduma ya kitume inayoweza kutolewa.

DAIMA TEMBEA KULINGANA NA ROHO

- “Ni muhimu sana kwetu sisi kumsihi Roho Mtakatifu atusaidie, ili sisi, kama mitume watakatifu, daima tubaki na umoja, umoja katika Roho Mtakatifu, umoja moyoni.
- Je, tunawezaje kufanya kazi kama mitume bila ya msaada wa Roho Mtakatifu (...)?
- Bila msaada kutoka juu tunawezaje kuwatambua maadui hawa au kuwa na nguvu ya kuwapinga?
- Tunaweza kutazamia kutimiza nini ikiwa hatutakuwa na umoja?
- Je, jeshi dogo linaweza kufanya nini dhidi ya maadui wengi hivyo, ikiwa safu zake hazijashikamana?”⁹

---

9 JORDAN, Fransisko. Chapter Talk, 11 Juni 1897.

MATHAYO

8. Ikiwa kweli tunataka kumtendea haki Mwanzishi wetu na kuelewa maswali yake, ni lazima tukumbuke kwamba alikuwa mtoto wa wakati wake. Kwa mfano, kila mara alipendekeza mfano wa kipekee wa jumuiya kulingana na uzingatiaji wa kanuni. Na kama tujuavyo, Wasalvatoriani wasiohesabika wameundwa kwa njia hii ya ukamilifu ambayo imefanya kazi kwa muda mrefu. Mfano wa maadhimisho ambayo yamezaa matunda ya utakatifu na mifano mikuu ya maisha ya kitume. Hata hivyo, kama tunavyoona katika nyakati zetu – zikisukumwa na kufanywa upya kwa Mtaguso wa Pili wa Vatikanu – nguvu ya maisha ya jumuiya ya kitume haipo sana katika kuzingatia kanuni au nidhamu, bali inaongozwa na kutegemeza na maisha yanayosimikwa katika Yesu Kristo. Kwa upande mwingine, haishangazi kwamba Mwanzishi alisisitiza kwamba tunapaswa kujifunza kumwomba Roho Mtakatifu. Hakika, ni Roho Mtakatifu, ambaye mara nyingi amesahauliwa katika maombi yetu, ambaye ndiye chanzo cha ushirika wa kweli na ambaye anatuunganisha na mafundisho ya Injili kila wakati na mahali. Kwa maneno mengine, nguvu ya kuendesha lazima itoke kwa Roho Mtakatifu ambaye hubadilisha maisha ya watu, kwa maana hakutakuwa na utume bila msaada wa Roho Mtakatifu.

**TUTAWEZA KUKAMILISHA
NINI KAMA MITUME BILA
YA MSAADA
WA ROHO MTAKATIFU?**

9. Ninapenda kufikiri kwamba tunatoka mataifa mbalimbali na kutoka katika lugha na tamaduni mbalimbali. Utamaduni huu mwingi bila shaka ni utajiri mkubwa sana wa utambulisho wetu kama Wasalvatoriani. Hata hivyo, itakuwa ni udanganyifu kufikiri kwamba nguvu zetu zinatoshia kufikia umoja tunaotafuta. Karama ya umoja, ambayo Mwanzishi anazungumzia, ni neema ambayo Roho Mtakatifu pekee ndiye anayeweza kutuletea ili kufanya ujumbe wa Injili uaminike zaidi. Kwa upande mwingine, hatuwezi kuwa waangalifu na kudharau nguvu ya mwovu inayofanya kazi katikati yetu. Ni kweli hata wakati fulani inauma kuona katika jumuiya zetu, kama Baba Mtakatifu Fransisko alivyoeleza, kwamba wakati mwingine kuna: “... aina mbalimbali za chuki, migawanyiko, kashfa, kuchafuana, kisasi, wivu, tamaa ya kulazimisha mawazo ya mtu binafsi kwa gharama yoyote, na hata madhulumu ambayo yanaonekana kama uwindaji wa wachawi bila kuchoka”.¹⁰ Ikiwa hatutambui nguvu hii ya uovu ambayo Mwanzishi anazungumzia, tutakabiliwa na udanganyifu na wastani. Juzi, mtu fulani katika jumuiya alikuwa anazungumza kuhusu hilo hasa: kuzidisha umakini wetu miongoni mwetu na kupigana na majaribu ya ulimwengu, tukiomba msaada wa Roho kupitia hisia kali za kitume za sala na kuinjilisha pamoja.

FILIPO

---

¹⁰ FRANSISKO. *Injili ya Furaha*, n. 100.

10. Nafikiri mtu anaweza kufupisha maneno ya Mwanzishi kama ifuatavyo: tumeitwa “*kufanya kazi kama mitume*” katika uwezo wa Roho Mtakatifu. Kwangu mimi, hii inatosha kuniongoza kufikiria kuwa sisi sio watu wa juu, wala sisi sio “wafanyakazi wenza”. Kwanza kabisa, sisi ni “watu wa imani” ambao tumesikia wito wa kumfuata Yesu Kristo. Roho Mtakatifu ndiye mhusika mkuu wa utume. Yeye ndiye anayetuongoza katika njia ya kubaki na umoja katika utofauti na kutekeleza utume wa kitume kwa umoja na kukamilishana. Zaidi ya hayo, Mwanzishi anatuonya dhidi ya jaribu ambalo mara nyingi hujionesha kama mtego katika maisha ya kitume. Hiyo ni, kufikiri kwamba matokeo yanategemea tu uwezo wetu wa kufanya na kupanga. Hata mbaya zaidi ni hii: ikiwa tumeambukizwa na “virusi vya ubinafsi”, tunatengwa kabisa na wengine. Ni kwa huzuni kubwa kwamba naweza kusema kwamba nimepitia ushuhuda huu wa kupingana na Wasalvatoriani ambao wanatenda bila ushirika, katika mahusiano ya ushindani na katika utafutaji wa kupindukia wa mafanikio ya kibinafsi. Ndio maana nafarijika kwamba Mwanzishi anakuja kutukumbusha kuwa utume si kazi ya “mtu binafsi”. Utume unafanywa kwa ushirika. Na, kwa hiyo, kwamba pasipo “nuru itokayo juu” hatutafanikiwa chochote kigumu na cha kudumu katika huduma ya kitume ambayo kwayo tumechaguliwa. Ni Roho Mtakatifu ndiye anayezaa matunda kwa utume wetu!

YAKOBO

UTAMBULISHO NA HISIA YA KUHUSIKA

- “Tafadhali zingatia vyema wito wako, ni wito gani umeitiwa, kwa nini umekujai!
- Kwa nini nimekuja? Kwa lengo gani? Kwa Shirika gani? Kwa wito gani? Kutimiza nini?
- Inamaanisha nini kuacha kila kitu na kumfuata Kristo?¹¹
- Kazi yetu kuu ni kumfuata Bwana wetu Yesu Kristo, Mwokozi wa dunia... Ikiwa tunaitwa kwa jina la Mungu Mwokozi, basi lazima pia tujitahidi kumfuata Mwokozi wa ulimwengu. Lo, ni jina gani tukufu zaidi! Kwa kuwa Maongozi yamewekwa kwetu, je, hatupaswi kujitahidi kumwiga Mwokozi wa ulimwengu?”¹²

11 JORDAN, Fransisko. Chapter Talk, 4 Februari 1898.

12 JORDAN, Fransisko. Chapter Talk, 4 Februari 1899.

11. Inapendeza sana wito huu wa Mwanzishi kwamba tunahitaji “*kutafakari na kuchunguza*” wito wetu vizuri. Kwa upande mmoja, kwa sababu uamuzi wa kukumbatia wito wa maisha ya kitume ya Kisalvatoriani si njia iliyo wazi. Kwa upande mwingine, inatumika kama onyo dhidi ya jaribu la kukaa katika maisha ya Kisalvatoriani bila uhai wa kiroho. Utambulisho wa Wasalvatoriani hauwezi kuishi

FILIPO

tu kana kwamba tulikuwa washiriki wa klabu au kitu kama hicho. Kwa hiyo, kumfahamu Yesu katika sala binafsi na Ekaristi ni sharti la msingi kwa sisi tulioitwa kwa maisha ya kitume ya Kisalvatoriani. Uchaguzi wetu wa maisha kuacha kila kitu na kumfuata Kristo unahitaji tafakari ya kuendelea, uandamani na sala. Mara nyingi mimi hupenda kuona katika nyumba zetu picha ya Mungu Mwokozi, kwa kuwa ni Yeye ambaye hutia moyo na kuongoza yote tuliyo na kufanya na kufafanua maudhui ya ujumbe wetu. Heri Msalvatoriani anayejua jinsi ya kuishi mali yake ya Shirika kwa furaha na kutambua katika maisha ya kidugu ya jumuiya utambulisho wake, kwa sababu atazidi kuwa mtu wa kuvutia, mwenye uwezo wa kuzaa matunda makubwa ya kiroho.

12. Kwangu mimi ni muhimu sana tuumbwe kwa ufahamu huu kwamba sisi ni Shirika ambalo lina njia yake ya asili ya utume wa kitume. Kwa namna ambayo haiwezekani kuishi wito wa Kisalvatoriani kwa njia ya upande wowote au huru, lakini kutoka kwa utambulisho wa watu waliowekwa wakfu kwa utume. Katika teolojia ya maisha ya kitawa, umbo hili

limefafanuliwa kwa msingi wa vipengele vitatu vilivyoungana na kuunganishwa. Vipengele hivi ni: maisha ya kiroho (mysticism), maisha ya kindugu (jumuiya) na maisha ya huduma kwa wengine (utume).¹³ Mambo haya matatu ndiyo ufunguo wa kutekeleza utume huu wa kuwa wanafunzi wamishonari wa Yesu Kristo, kumjulisha kwa watu wote na mahali pote. Nina hakika kwamba bila kuzingatia mambo haya ambayo yanafafanua mtindo wetu wa kitume, hata kazi zetu zingekuwa na ufanisi kiasi gani, zitabaki kuwa matendo ya kiutawala kwa kuzingatia kigezo cha kujilinda. Juu ya somo hili, inafaa tujikumbushe ushauri wa Mwanzishi, ambao Pancratus Pfeiffer alizoea kuusema: “*Unaweza kupanga chochote unachotaka, lakini ikiwa watu hawana roho, yote yatakuwa bure*”.¹⁴

**TAFADHALI ZINGATIA
VYEMA WITO WAKO,
NI WITO GANI UMEITIWA,
KWA NINI UMEKUJA!**

---

13 Maisha ya Kitume ya Kitawa yanapata msukumo wake wa asili katika kipande hiki cha Injili: “...*Akwaita wale aliowataka. Wakaja kwake, (...) walikuwa pamoja naye, na kuwatuma kuhubiri*”. Mk 3:13-14.

14 PFEIFFER, Pancratus. Kubadilishana Mawazo, uk. 336.

13. Sijui unafikiri nini kuhusu mwelekeo wa kitume tuliopokea kutoka kwa Mwanzishi. Lakini, kwangu mimi, hakuna wakati wowote amewahi kutuambia NINI tunapaswa kufanya, bali anakazia JINSI tunavyopaswa kuishi umahususi wa wito wetu wa kitume katika mazingira na mahali tofauti. Kwa hiyo, utambuzi kuhusu njia za kitume kuajiriwa na sisi Wasalvatoriani - hivyo mlezi wetu wa Unovisi alizoea kusema - ni kazi ya lazima na wajibu. Ndiyo kusema: tunahimizwa daima kuchunguza utambulisho halisi wa kazi za Kisalvatoriani, ili kuona kama zinapatana na maono ya kitume ya Mwanzishi. Hakuna mahali popote ambapo jina “**Salvatoriani**” linapaswa kuwakilisha madhehebu tu; ingekuwa ni bahati iliyoje ikiwa kazi zetu zenye jina “**Mungu Mwokozi**” zingekuwa na kusudi lake kuu la kuwasaidia watu KUMJUA Mungu Baba mmoja, aliyefunuliwa katika maneno na matendo ya Yesu Kristo! Ni kweli kwamba nyakati zinabadilika na kuendelea kubadilika, lakini hii daima itakuwa ni kipengele muhimu na kisichoepukika cha wito wetu na wa kila tendo la kitume la Wasalvatoriani.

MATHAYO

NGUVU YA USHUHUDA

- “Wito wetu ni kwamba tufanye kazi ili wote wapate kumjua Mungu wa kweli na yule aliyemtuma, Yesu Kristo! (...) Na kama nilivyokwisha sema mara kadhaa: kwanza kabisa kuhubiri kwa mfano na kisha kwa maneno.
- Je! Paroko anawezaje kuwatia moyo watu ikiwa haongozi kwa mfano?
- Ikiwa mfano unapingana na maneno, tunawezaje kufanya lolote?¹⁵
- Zaidi ya hayo, mtakuwaje chumvi na nuru ya ulimwengu na kufukuza roho ya ulimwengu kutoka kwa watu wengine, ikiwa ninyi wenyewe mmeshindwa kufanya hivi?”¹⁶

---

15 JORDAN, Fransisko. Chapter Talk, 11 Machi 1898.

16 JORDAN, Fransisko. Chapter Talk, 22 Machi 1901.

14. Mara nyingi sana nimesoma vifungu vya Mwanzishi vinavyoelezea mbinu ya kitume ya Wasalvatoriani kwa maneno haya: “*kwanza kwa mifano na kisha kwa maneno*”. Wakati huo huo sote tunajua katika historia ya Kanisa orodha ndefu ya wanaume na wanawake wa Mungu ambao wamechukua kwa uzito njia hii ya kuinjilisha kwa maisha yao wenyewe. Katika Jumuiya yetu kuna “watu-ishara” kama hao ambao wameonesha na wanaendelea kuonesha utakatifu wa kitume wa Mwanzishi. Ninazungumza juu ya wale Wasalvatoriani ambao wamemtambulisha Mungu Mwokozi, si kwa nadharia, bali kwa ushuhuda wa mfano wa maisha yao wenyewe. Zaidi ya hayo, wakati wa kuelezea maisha ya Mwanzishi, ufunguo huu wa uaminifu wa matendo yake, daima unaoneshwa na unyenyekevu, usahili, ukaribu na mshikamano, mara nyingi hutajwa. Je, hatuwezije kutilia maanani fundisho hili leo, wakati tunaishi katika utamaduni wa sanamu? Katika nyakati za leo, zaidi ya maneno, utume wetu unahitaji kufanya ujumbe wa Injili kuwa hai. Hakuna njia bora zaidi, ikiwa tunataka kuzaa matunda kama mitume walivyofanya.

MATHAYO

(...)

NA KAMA NILIVYOKWISHA

SEMA MARA KADHAA:

**KWANZA KABISA NI MUHIMU KUHUBIRI
KWA MFANO NA KISHA KWA MANENO.**

15. Tunapomsoma Mwanzishi wetu kwa makini si vigumu kuelewa kwamba utume sio tu seti ya kazi zisizo na uhusiano wowote na maisha ya yule anayeinjilisha. Kusema ukweli, zaidi ya kujua kuhusu mbinu zinazotumiwa au matokeo ya kazi zetu, watu wanapendelea kusikiliza ushuhuda. Watu, alisema Papa Fransisko, “*kiu ya uhalisi (...) Wanadai kwamba wainjilisti wazungumze nao kuhusu Mungu ambaye wanamjua na kumtendea kimazoea kana kwamba wanamwona*”.¹⁷ Haya yote yananiongoza kufikiria jinsi ushuhuda wa kimya wa njia yetu ya kusali, wa kuishi pamoja kama ndugu katika jumuiya na upatikanaji wa kina wa mahitaji ya watu. Watu wanatarajia kuona na kupata ndani yetu watu wanaozungumza juu ya Yesu Kristo kwa njia ya uhalisi wa mfano, maneno na ishara: Wasalvatoriani walitambua, si kwa wingi wa kazi zilizofanywa, bali kwa ubora wa wito wao na uimara wa kujitolea kwao kwa karama ya Mwenyeheri Fransisko Jordan.

FILIPO

16. Katika mahojiano, Papa Fransisko ameonesha kile anachotarajia kutoka kwa watawa: “*Wacha washuhudie njia tofauti ya kufanya, ya kutenda, ya kuishi! Kwamba inawezekana kuishi kwa njia tofauti katika ulimwengu huu...*”.¹⁸ Haijalishi nia yetu ya kitume inaweza kuwa ya ajabu kiasi gani, daima kuna hatari ya kutulia katika hali ya

YAKOBO

17 FRANSISKO. Mawaidha ya Kitume ya Injili ya Furaha, n. 150.

18 SPADARO, Antonio, “*Amka ulimwengu!*” Kongamano la Papa Fransisko na Wakuu wa Mashirika, kwenye: La Civiltà Cattolica, uk. 165 (2014/I), 5.

wastani, katika maisha ya starehe na utaratibu wa kitume. Bila ushuhuda, tunawezaje kufanya lolote katika utume, Mwanzishi adokeze. Kwa hakika, tunatakaje kusambaza Injili, bila kupigana na “roho ya ulimwengu” ambayo inaingia kila mahali, hata katika Shirika letu? Mwanzishi anapendekeza kwamba tutafakari juu ya picha za Injili ya chumvi na mwanga, kwa sababu bila chumvi ya utume wa kitume sisi ni wajinga na twaoza bila msukumo wa kiroho. Hiyo ni kusema, tutakuwa Wasalvatoriani bila bidii katika sala, bila shauku ya utume, bila shauku kwa karama tuliyopokea. Mfano na tangazo daima huenda pamoja, mlezi wangu wa kiroho alizoea kusema, ni kama mapafu mawili ya lazima na yanayosaidiana ambayo husaidia kujaza utume wetu kama mitume ulimwenguni kwa oksijeni.

MAFUNZO ENDELEVU KWA UTUME

- “O nawaomba, nawasihi nyote (...) daima jitahidini kuwa wakamilifu hadi pumzi yenu ya mwisho! Kutokuendelea ni kurudi nyuma! Kila mmoja ajichunguze mwenyewe, aone anasonga mbele au la.
- Na vipi ikiwa utaanza kupuuza kazi ya ukamilifu?
- Je, wana sababu yoyote ya kutoendelea? (...) Daima endelea kwenye njia ya ukamilifu hadi kifo!”¹⁹

---

19 JORDAN, Fransisko. Chapter Talk, 15 Aprili 1898.

17. Nikisikiliza maswali haya, nagundua kuwa suala la malezi endelevu si mada ya mtindo tu. Kinyume chake: wito huu wa kukua na kuitikia zawadi ya wito ambao tumepokea ni muhimu kila wakati. Siku zote ni makosa kufikiri kwamba, mara tu tunapomaliza masomo yetu ya kitaaluma, tunakuwa na kila kitu tunachohitaji ili kukabiliana na changamoto za kuwekwa wakfu na huduma ya kitume. Kwa bahati mbaya nimekutana na baadhi ya Wasalvatoriani ambao wako hivyo. Wanajifanya kujua kila kitu, lakini bila kurudi tena kwa yaliyomo kwenye karama. Walakini, matokeo ya mtazamo huu wa kutosasisha malezi yao mara kwa mara yanajulikana, ambayo ni kwamba, maisha husogea hatua kwa hatua kutoka kuwa bora na hisia ya kuhusika, na mitazamo ya kutojali, mazoea na uchovu. Malezi ili kueneza injili “*kutoka kwa unovisi hadi pumzi ya mwisho*”, Mwanzishi angetuambia leo. Kwake, malezi hayakuzuiliwa kwa kipindi cha maisha, lakini yenyewe yalikuwa ya kudumu. Kwa maana hii, ni kweli kabisa kusema kwamba malezi ni kama kupumua na kwamba kutokutengenezwa kila mara kunamaanisha: kuharibika.

FILIPO

18. Nilikuwa nikifikiria kuhusu maneno haya: “*kila mtu na ajichunguze mwenyewe*”. Ni mara ngapi tunasahau kwamba tunapendezwa na kuwajibika kwa malezi yetu wenyewe? Ombi la Mwanzishi ni kwamba, tusipoteze mazingira ya maisha ya kawaida, na bila shaka pia yale ya ajabu kama fursa za malezi. Zaidi ya hayo, inafaa

YAKOBO

kukumbuka kuwa malezi yanayoendelea hayajumuishi hatua za mara kwa mara, kama vile kuchukua kozi za teolojia na/au kushughulika na mada za hali ya kiroho ya Wasalvatoriani. Hakika, Mwanzishi angekubaliana sana na kile tunachokiita leo “utamaduni wa malezi endelevu”. Kwa maana, ikiwa tunataka kuuishi wito wetu kwa kweli na kwa umakini, ni lazima, katika hatua mbalimbali za maisha yetu, kujiruhusu wenyewe kuchangamotishwa na Mungu na kujiruhusu kuumbwa naye. Na kuna fursa nyingi sana kwa hili, kuanzia uzoefu wetu binafsi, katika shughuli na wajibu wetu katika jumuiya, katika liturujia ya kila siku na hata katika kazi zetu za kitume!

**O NAWAOMBA,
NAWAOMBA NA KUWASIHI (...)
NA VIPI IKIWA MTAANZA
KUPUUA KUTAFUTA UKAMILIFU?**

19. Sikuwahi kufikiria kwamba, tunapopuuza au kushindwa kuwekeza katika elimu yetu, haimaanishi tu kwamba tumekosa fursa za kukua. Zaidi ya hayo, sikuwahi kufikiria kwamba inaweza kutuletea madhara makubwa katika maisha yetu. Lakini inaonekana kwamba Mwanzishi hakufikiri hivyo, bali kwamba kwake yeye, kutokuwepo kwa malezi bila shaka huturudisha nyuma katika maisha yetu ya kiroho na utume. Kwa kutaja msembo

MATHAYO

huu wa kitamaduni: “*kutoendelea kunamaanisha, kurudi nyuma*”, anasisitiza mawazo yake kwamba, sio kukua katika wito wetu, haimaanishi, kwa kweli, kwamba tunasimama, lakini kwamba tunarudi nyuma. Kutokana na hili, tunafikia hitimisho kwamba malezi ya Wasalvatoriani ni kitu chenye nguvu, hai, katika maendeleo endelevu. Bila mtazamo huu, tutabaki kukwama katika utume wa “imefanyika hivi kila wakati”, na hii haitaturuhusu kukua. Kwa ufupi, ikiwa maisha yetu ya kitume si mafunzo ya maisha yote, “*maisha yatakuwa ni mkanganyiko unaoendelea*”, kama vile Profesa Cencini anavyosema.²⁰ Hakuna kati!

---

20 CENCINI, Amedeo. Je, tunaamini kweli katika Mafunzo ya Maisha Marefu, Sal Terrae, Sal Terrae, 2013, uk. 9.

BIDII YA KITUME ISIYOCHOKA

- “Tumeitwa kufanya kazi kwa ajili ya wokovu wa roho. Lakini tunawezaje sisi tulioitwa kulitimiza hili ikiwa hatuna bidii?”
- Na ni kwa namna gani tunapaswa kustawisha bidii kwa ajili yar oho ndani mwetu wenyewe (...)?
- Jifunzeni maisha yenu yote! Mnapaswa pia kuwa «moto», na ikiwa sio kama chumvi ya dunia, basi hamuwezi kuwa «nuru ya ulimwengu». (...) Chumvi ya dunia yafaa nini, ikiwa imeharibika?
- Je, inakuwaje kwa mtawa, hasa kuhani, ikiwa yeye si chumvi ya dunia tena, wala si nuru ya ulimwengu tena?”²¹

---

21 JORDAN, Fransisko. Chapter Talk, 29 Aprili 1898.

YAKOBO

20. Inatia moyo sana kumfikiria Mwanzishi wetu kuwa mtu aliyejawa na bidii kubwa ya kitume. Kwani hii ni sifa mojawapo inayoeleza vyema utu wake. Kinachosemwa juu yake si kama karani wa dawati anayeashiria kurudiarudia mambo au kutojitolea. Kwa kweli, ni kinyume kabisa. Katika mang'amuzi yake ya imani, ukuu wa ufahamu wake juu ya Yesu Kristo umemfanya kuwa moto wa kitume na hamu isiyokoma ya “kuokoa kila mtu” na kufika kila mahali. Hadithi ya maisha yake inatufanya kuona kwamba amri ya Injili “*Nendeni mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi*” (Mt 28:19) haijachoshwa, na inaendelea kutukabidhi sisi sote kuwa mitume wamisionari wa Yesu Kristo. Anaturalika tuwe watu tuliojitolea kabisa katika kuwatumikia wengine, kama moto usivyojipasha wenyewe, kama chumvi isiyojionja yenyewe au kama nuru isiyojimulika yenyewe. Anachodokeza Mwanzishi ni wazi: tusijiruhusu kuibiwa kiini hiki muhimu cha kuweka nguvu na shauku ya kitume katika maisha yetu, kwa sababu kama yeye mwenyewe alivyosema: “*Yeye asiyewaka hawezi kuwasha moto*”.²²

**TUMEITWA KUFANYA KAZI
KWA AJILI YA WOKOVU WA ROHO.
LAKINI TUNAWEZAJE
SISI TULIOITWA KULITIMIZA
HILI IKIWA HATUNA BIDII?**

---

22 JORDAN, Fransisko. Chapter Talk, 6 Mei 1898.

21. Nilikuwa nikifikiria kuhusu mazingira haya ya kidijitali na ya utandawazi tunayoishi leo. Katika mazingira ya namna hii imekuwa ni kawaida kabisa kuzungumzia namna mbalimbali za kufikiri na kutekeleza utume wa kitume. Hata hivyo, muhimu zaidi kuliko njia zinazotumiwa ni kuwa na roho ya kimisionari-ya kitume ya Mwanzishi iliyosasishwa na ya kudumu. Hiyo ni kusema, shauku ya kimisionari ambayo inaachiliwa katika moyo wa kila mtu ambaye amekutana na Yesu Kristo. Nimekutana na Wasalvatoriani wengi ambao umri wao wa mpangilio wa matukio haupunguzi shauku yao ya kitume. Hata hivyo, pia nimekutana na wengine ambao wanakabiliwa na aina ya “kuzeeka” ambayo inaweza kuja wakati wowote wa maisha. Hasa: ni kutoridhika na kujiuzulu kunatawala na kunasa kila kitu. Hili linapotokea, badala ya shauku ya utume wa kitume, tunachokiona ni maendeleo ya maisha ya wastani yasiyo na matarajio. Huu sio mtazamo wa kitume ambao Mwanzishi anaoungilea. Anatualika kuacha macho yetu wazi kwa hali ya kibinadamu inayotaka uwepo wa usalvatoriani, pamoja na kuzingatia mazingira ya kijiografia ambayo yanahitaji ukaribu wetu, ukaribisho na huduma ya kitume.

MATHAYO

22. Mwaliko huu wa Mwanzishi: “*Jifunzeni maisha yenu yote!*” Nina furaha kwamba Mwanzishi alisisitiza haja ya kujifunza teolojia kama msingi wa utume. Hakika, bila malezi imara katika imani na karama, utume unakuwa ni kama

FILIPPO

shughuli tu ya kupanga au ya kujirejelea. Kwa hiyo tena tunahimizwa kuwasilisha yaliyomo katika imani kwa njia ya kusadikisha na kwa rasilimali bora zaidi tulizo nazo. Hata hivyo, ni lazima tuwe waangalifu ili “masomo ya maisha” yasije yakawa tu ukuzaji wa mwelekeo wa kiakili, kama aina ya ubinafsi, ambayo inajumuisha kuishi kwa ajili yako mwenyewe. Usasishaji wa kiteolojia-chungaji ni chombo kinachosaidia kuepuka kuanguka juu juu. Zaidi ya hayo, lengo lake haliwezi kuwa zaidi ya kumweka Yesu Kristo katikati ya maisha yetu, kama kitovu cha utume wa uinjilishaji, mbele ya changamoto za wanadamu na za Kanisa katika nyakati zetu.

UWAZI NA UWAJIBIKAJI

- “Hebu tufikirie kwamba kila mmoja wetu amepewa onyo hili: toa hesabu ya uwakili wako (...) Kila mahali ulipo na wajibu.
- Zipitie na ujiulize: je, haya yote ninaweza kuyatolea hesabu (...) Kadiri mtu alivyo na kazi nyingi, ndivyo apaswavyo kujiuliza zaidi: je, ninaweza kuzitolea hesabu?
- Je, nimetumia muda wangu vizuri, je nimefanya mazuri ambayo nilipaswa kufanya (...)?
- Umeisimamiaje hiyo ofisi yako leo, nafasi yako? umezitumiaje talanta zako, muda wako, uwezo wako? kwa ufupi: kila kitu ambacho Mungu amekupatia?”²³

---

23 JORDAN, Fransisko. Chapter Talk, 11 Novemba 1898.

23. Tena na tena, kwa kurudiarudia, kwa nguvu na kinamna, Mwanzishi amekazia kwamba rasilimali za Shirika ni vyombo vya kutimiza kusudi lake la kitume.²⁴ Katika unovisi tunajifunza kwamba sote tunapaswa kuwajibika kwa matumizi mazuri ya rasilimali katika kutekeleza utume wetu wa kitume. Hata hivyo, ni fursa ngapi zinapotezwa tunapokosa kutambua matumizi ya mali! Ni vyema tujikumbushe kwamba sisi si wamiliki wa kila kitu tulichonacho, bali ni wasimamizi wa kidogo au kikubwa ambacho jumuiya inacho. Inaweza hata kuonekana kuwa ya ajabu, lakini, kwa ujumla, kwa sisi vijana, kipengele hiki cha matumizi ya mali kinakuwa muhimu sana. Ili kuthibitisha hilo, inatosha kuona kwamba mahali ambapo kuna ushuhuda wa uhalisi na uwazi, vipengele hivi ni vya maamuzi wakati wa kuchagua maisha ya Kisalvatoriani au la. Kwa ufupi: hata kama makusudi yetu ya kitume yangekuwa makubwa, yana msaada mdogo kama hayatafanya mshikamano wetu wa maisha kuwa wazi na kutosambaza utayari wetu wa kushirikisha wengine sisi ni nani na rasilimali tulizo nazo.

MATHAYO

24. Tukisikiliza kwa makini maneno ya Mwanzishi tunaweza hata kuona swali la “uvivu wa kiroho”. Nadhani hivi ndivyo anamaanisha anapomtaka kila mmoja wetu kuendelea kujiuliza: *Je, nimetumia muda wangu vizuri? Je, nimefanya mema ambayo ningeweza kufanya?* Kadiri ya

FILIPO

²⁴ Rej. JORDAN, Fransisko. Kanuni ya 1884.

Baba Mtakatifu Fransisko, uvuguvugu wa kiroho ni tabia inayojikita ndani ya moyo na hulemaza bidii ya kitume.²⁵ Ni ugonjwa unaotuongoza kuishi katika hali ya wastani, kukata tamaa na, hatimaye, kupoteza hisia ya kujitolea. Kwa maana hii, tafsiri za Mwanzishi huja kutikisa uhalali wetu wa uongo wa utume wa kustarehesha sana na liturujia zilizo mbali na maisha. Hata hivyo, ni muhimu kutosahau kwamba mtu haanguki katika uvivu wa kiroho siku moja na inayofuata. Uvuguvugu huanza kidogo kidogo wakati hatuwezi tena kupata muda wa sala au hata wa kusoma na kujifunza. Kwa wale wanaoishi kwa kukengeushwa, wakitumia muda wao katika shughuli zisizo na maana, dawa iliyooneshwa na Mwanzishi inajumuisha kutochelewesha kuwasha tena “*moto wa upendo wa kwanza*” (Ufunuo 2:4), ambayo haiwezekani bila sala, bila neema ya Mungu.

**NA KADIRI MTU ALIVYO NA MAJUKUMU MENGI,
NDIVYO APASWAVYO KUJIULIZA ZAIDI:
JE, NINAWEZA KUYATOLEA HESABU?**

25. Sina hakika kama ninafasiri jambo hili kwa usahihi, lakini Mwanzishi anaonekana kutuambia kwamba si njia zote za kusimamia mali ni halali katika Shirika letu. Inahuzunisha kweli wakati mali zinaponunuliwa na kutumiwa kama mali ya mtu binafsi, bila muunganiko wowote wa utume

---

25 Rej. FRANSISKO. Homilia Kanisa la Mtakatifu Marta, Roma, 1 Aprili 2014.

wa Shirika! Hivyo wito wa utambuzi, uwazi na uwajibikaji. Usimamizi wa mali (kiroho na nyenzo) unahitaji umakini endelevu, mshikamano na mafungamano ya kiinjili. Pia ninaamini kwamba Mwanzishi atakubali kwamba hakuna Kizio cha Wasalvatoriani au kazi inayoweza kudai mali iliyo nayo kama mali ya kibinafsi na ya kipekee. Hakuna anayepinga kufanya uwekezaji au mabadiliko ya mali, lakini inapaswa kuwa na utume wa kitume wa kufanya kujulikana, kumpenda na kumfuata Yesu Mwokozi, Mwana mpendwa wa Mungu Baba, zaidi ya yote. Hili lilikuwa daima hangaiko la Mwanzishi kuhusu njia ifaayo ya kutoa hesabu kwa ajili ya usimamizi wa mali za Shirika. Yote tuliyo nayo na yote tunayopokea lazima yawe kwa ajili ya huduma ya utume na kamwe tusijitolee kwa ajili ya kujilinda sisi wenyewe.

YAKOBO

KUISHI NJIA YA PASAKA

- *“Mateso ni jambo muhimu katika maisha ya mtume.*
- *Bado tuna wajibu wa kuwa kama mitume. Kwa hivyo, lazima kwanza kabisa tuungángánie msalaba; lazima tuwe tayari kukinywea kikombe. Na tutakinywaje?*
- *Ni wapi, kwa nini, tutashiriki vipi? (...)*
- *Lakini tutaupokeaje msalaba huu (...)?*
- *Ikiwa mnatamani kuwa mitume lazima muwe tayari kila wakati (...) kukinywea kikombe cha mateso”.*²⁶

---

26 JORDAN, Fransisko. Chapter Talk, 5 Mei 1899.

26. Mwanzishi ameeleza mara kwa mara kwamba kubeba msalaba ni jambo muhimu katika maisha ya mtume Msalvatoriani. Hakuzungumza tu juu ya msalaba, bali aliingiza neno “MSALABA” katika jina lake. “Jina” ambalo aliunganisha uzoefu wake wa sadaka na maisha yaliyotolewa kwa ajili ya wengine kwa mtindo wa Yesu. Zaidi ya hayo, msalaba ukawa kwake mateso yaliyokubaliwa kama

FILIPO

matokeo ya asili ya uamuzi wa kuishi Injili jinsi ilivyokuwa, akishawishika kwamba “*kazi za Mungu hustawi tu katika kivuli cha msalaba*” (SD I,163).

Kadiri miaka inavyosonga, sote tunajifunza kwamba kuna mateso na majikanio ambayo ni muhimu ili maisha yetu yaweze kuzaa matunda na ubunifu.

Hakika, hii ndiyo njia inayosemwa mara kwa mara ya “*kuwa tayari kila wakati kukinywea kikombe cha mateso*”. Si kwa kujipiga mijeredi au kujitoa kafara. Kinyume chake, kile ambacho Mwanzishi anapendekeza ni kuona na kupenda ulimwengu kama Yesu alivyopenda, akibeba ndani yetu tamaa ya kuitikia mwito wake kwa unyofu, kwa uthabiti na kwa kina.

**IKIWA MNATAMANI
KUWA MITUME
LAZIMA MUWE TAYARI
KILA WAKATI (...)
KUKINYWEA KIKOMBE
CHA MATESO.**

27. Hakika hili ni jambo kuu la hali yetu ya kiroho, yaani, wito unaotutaka kupatikana kabisa na “*wajibu wa kuwa kama mitume*”. Basi, ni juu ya kumfuata Yesu Kristo kubeba matokeo ya mwisho na, bila shaka, mbali na hatari iliyoelezewa vyema na Papa Fransisko.²⁷ Alizungumza juu ya jaribu la kumfuata “*Kristo bila msalaba*”, yaani, kumgeuza kuwa bwana wa kiroho tu ambaye hutoa ushauri wa kiroho na kusaidia kukabiliana na mateso. Kwa upande mwingine, - ndivyo Papa alivyosema - kuna hatari ya nyuma ya kuwasilisha “*msalaba bila Kristo*” kama aina ya umaskini wa kiroho. Katika suala hili hasa, ningependa kutaja ishara ya Mwanzishi ya kuweka msalaba mikononi mwa Wasalvatoriani wa kwanza, akiwataka kudumu katika wito wao wa kitume na kumhubiri Kristo Msulubiwa. Kuna hadithi za kupendeza za njia iliyosafiriwa na wamisionari hawa ambao wamekumbatia msalaba kupitia maisha yaliyojaa subira na kujitolea kwa siri, kama mbegu iliyoanguka ardhini, ambayo hufa na kuzaa matunda kwa wingi.

YAKOBO

28. Taswira hii ya “*kukinywea kikombe walichonywea mitume*” inanifanya nifikirie hasa majaribu na mateso ambayo ni sehemu ya utume wa kueneza injili. Kwani, kama nilivyokwisha sema, haihusu kutafuta mateso kama waathirika wa kudumu wanavyofanya. Badala yake, ni kwamba uamuzi

MATHAYO

---

27 FRANSISKO. Homilia kwenye Kanisa la Mtakatifu Marta, Vatikanu, 14 Septemba 2017.

wetu wa kumfuata Yesu unahusishwa na kuwa tayari kuachwa au hata kukataliwa. Ninaamini hiki ndicho anachozungumza Mwanzishi. Wito wa Wasalvoriani hautoi hakikisho la mafanikio, la tofauti au marupurupu. Kinyume chake: unakumbatia kuachwa, kukataliwa na uadui kutoka kwa wale ambao hawana nia ya mabadiliko yoyote. Katika suala hili, inafaa kufahamu jinsi Mwanzishi, kwa kutumia lugha rahisi, alivyowaeleza wanashirika wake wamisionari kwenda kinyume na mkondo na kupinga dhiki na dhoruba zinazowakabili njiani. Kama ilivyokuwa zamani, vivyo hivyo leo tunaitwa kutoa uthibitisho wa uhalisi wa wito wetu na wa uhusiano wetu na Mungu Mwokozi. Hii haimaanishi mateso moja kwa moja. Badala yake, inamaanisha kukubali kwamba msalaba utakuja kwetu ikiwa tutamfuata Yesu na ratiba ya mitume.

UNYENYEKEVU NI NGUVU INAYOINJILISHA

- “Kadiri jengo lilivyo refu, ndivyo msingi unavyopaswa kuwa wa kina zaidi. Kadiri kazi tunazokusudia kufanya kwa ajili ya wokovu wa roho, ndivyo unyenyekevu wetu uwe wa kina zaidi.
- Tunawezaje kutegemea msaada wa Mungu, ikiwa sisi si wanyenyekevu (...) Ona jinsi watakatifu walivyopenda kujiita wadhambi wakubwa zaidi.
- Ni nini basi, ambacho kinapaswa kutuchochea kuzoea unyenyekevu kwa njia hii, na hivyo kushuka katika unyenyekevu wetu?
- Kwa nini basi, tusihisi hamu ya kujinyenyekesha?”²⁸

---

28 JORDAN, Fransisko. Chapter Talk, 9 Juni 1899.

29. Kinachonishangaza zaidi ni matumizi ya mara kwa mara ya neno unyenyekevu katika ishara na maandishi ya Mwenyeheri Fransisko Maria wa Msalaba. Kwangu mimi hii ni ishara ya wazi ya shauku yake kuu kwamba unyenyekevu uwe fadhila kuu zaidi ya wale wote wanaotaka kuishi karama yake ya kitume. Kama vile jengo haliwezi kusimama bila misingi ya kina, vivyo hivyo hatuwezi kuhubiri bila mitazamo inayoonesha kwamba sisi ni watu

YAKOBO

wanaomuhitaji Mungu na wengine. Je, tunataka kuwahubiria nani bila kujivua picha za uwongo tusizozitengeneza, tukijilinganisha na watu wengi ambao hawafuati uchaguzi wetu wa maisha? Ni mara ngapi tunanaswa na tamaa iliyofichika ya wale wanaotafuta nafasi za juu, ufahari na heshima! Kwa hiyo, hebu tumsikilize zaidi Mwanzishi anayetutaka tusisitize fadhila ya unyenyekevu kama hali ya msingi ya maisha yetu ya kiroho, ya utume na utakatifu wa Kisalvatoriani. Hii pia inatusaidia kufikiria, kwa mfano, maeneo ambayo kuna shida, kwa sababu ya kupungua kwa miito na kupunguzwa kwa kazi. Pengine, katika maeneo haya, wakati umefika wa kutenda kwa njia nyingine na kwa namna nyingine. Kwa maneno mengine, kutokana na udhaifu wetu wenyewe na kwa rasilimali chache, kama mashahidi wanyenyekevu wa Injili tunaitwa kuwahudumia wengine.

30. Karibu katika nyanja zote za maisha tuna mwelekeo wa kujiweka juu ya wengine, na sote tunafanya hivyo bila kujua. Je, tunawezaje kuzima sauti hiyo ambayo

inatufanya tushindane sisi kwa sisi? Ninaamini kwamba Mwanzishi anataka kutuongoza vyema kutoka kwa njia hii ya kufikiri. Kulingana na yeye, unyenyekevu ni ile nguvu inayotuweka katika mtazamo wa Mungu. Bila kuwa wadogo na wanyenyekevu, hatuwezi kumjua Mungu aliye hai, wala hakutakuwa na maelewano katika jumuiya yetu ya mitume. Hii ndiyo sababu ni muhimu zaidi kukumbuka kwamba, katika maisha ya kiroho, unyenyekevu haimaanishi kupunguza au kuficha uwezo wetu. Anachoonesha Mwanzishi mwenyewe ni njia ya kujikomboa kutoka kwa utoshelevu, kwa kutambua hali yetu ya kibinadamu ya udogo (humus). Kwa mtazamo huu, unyenyekevu unakuwa ngao yetu kuu dhidi ya aina zote za kiburi na, wakati huo huo, ni msingi ambao hututayarisha kutekeleza utume wetu kwa kipimo chake sahihi.

***KADIRI TUNAVYOKUSUDIA
KUFANYA KAZI ZAIDI KWA
AJILI YA WOKOVU WA ROHO,
NDIVYO UNYENYEKEVU
WETU UNAVYOPASWA KUWA
WA KINA ZAIDI.***

31. Hata hivyo, tuisahau kwamba jaribu la ushindi liko sana katika utume wetu wa kitume. Hata miongoni mwetu Wasalvatoriani kuna hatari hii ya kujiruhusu kuchukuliwa

FILIPO

na roho ya ushindi na fahari ya idadi kubwa. Tafsiri za Mwanzishi, kwa upande mwingine, zinatualika kutafuta “udogo” wa wanaume na wanawake ambao walikuja kuwa watakatifu. Kwa udogo, simaanishi kwamba watu hawa hawakuwa na maana au ufanisi mdogo. Kinyume chake, watu hawa wametembea njia ya maisha ya siri na utume bila kufanya kelele, lakini kwa nguvu inayoweza kubadilisha mioyo na ulimwengu.

Kile Mwanzishi anachotuhimiza kufanya ni njia hii ya ufanisi ya kutekeleza utume wetu, kwenye njia hii ya unyenyekevu na udogo, katika maeneo na mazingira tofauti kabisa ambamo tunajikuta. Zaidi ya hayo, kuona kwamba ufunguo huu wa maisha yake ya kiroho, wa kuujenga utume katika udogo na unyonge, unakumbatia mwelekeo mkuu wa maudhui ya ufunuo wa Mwenyezi Mungu unaotimizwa katika udogo na kutupiliwa mbali kwa ulimwengu, yaani, Mungu hushuka, hujidhihirisha na kuokoa.

UFUKARA KAMA LULU YA THAMANI

- “Tusisahau kamwe umuhimu wa ufukara mtakatifu (...) lazima uwe msingi na kanuni kwa Shirika. Ushikilieni kwa uthabiti ufukara (...).
- Msidharau lulu hii ya thamani kuu! Muwe na uhakika kwamba kwa ufukara Shirika litastawi au litaanguka. (...)
- Na mtu anawezaje kupata furaha katika maisha ya kitawa ikiwa hashiki ufukara?
- Ikiwa tunataka kumfuata Mungu Mwokozi (...), ikiwa tunataka kuwa watakatifu, ikiwa tunataka kuuongoa ulimwengu, basi na tuwe fukara”.²⁹

---

29 JORDAN, Fransisko. Chapter Talk, 7 Julai 1899.

32. Nadhani jambo la kwanza kutaja ni kwamba, kama ilivyo kwa watawa wengine, Mwanzishi wetu alijichagulia jina la mtakatifu “Poverello wa Assisi”. Alikuwa na hamu hii kubwa ya kumfuata Kristo kwa mtindo wa Mtakatifu Fransisko wa Asizi na kuiga sana fadhila zake za kuishi “ufukara mtakatifu”. Hata hivyo, ni muhimu tangu

MATHAYO

awali tusichanganye ufukara ambao Mwanzishi aliutaka yeye mwenyewe na Wasalvatoriani, kama kisawe cha “umaskini uliokithiri au taabu” ambayo inadhalilisha utu na haina thamani ya kiinjili. Mwanzishi naye anadokeza mwelekeo wa kiinjili wa ufukara unaotuleta karibu na Mungu na kutuweka katika ushirika naye. Ni ufukara, uliochaguliwa kwa hiari, ili kufuata nyayo za Yesu Kristo, kupitia mtindo wa maisha unaoongozwa na kujinyima, ukali, urahisi na ukarimu. Bila ushuhuda wa ufukara wa kiinjili, Shirika halitaaminika wala halitawezi kudumu. Nadhani hivi ndivyo Mwanzishi alimaanisha alipotangaza: “*kwa ufukara Shirika litastawi au litaanguka!*” Katika hili alikuwa sahihi, kwa sababu kwa kweli nyakati za kustawi zaidi, pamoja na nyakati za mgogoro mkubwa sana katika maisha ya kitawa, mara nyingi zimehusishwa na kutokuwepo au kuishi kwa ufukara wa kiinjili.

**IKIWA TUNATAKA
KUMFUATA MUNGU MWOKOZI (...),
IKIWA TUNATAKA KUWA WATAKATIFU,
IKIWA TUNATAKA KUUONGOA ULIMWENGU,
BASI NA TUWE FUKARA.**

33. Inaweza hata kuwa ya hila, lakini kiini cha hamu yetu ya kuishi ufukara wa kiinjili, kulingana na Mwanzishi, ni kutokuwa na shukrani kwa upendo wa Mungu. Ni wazo la ufukara ambamo Mungu anaonekana kuwa ndiye pekee ambaye ni wa lazima, ambalo, nalo, huweka huru mioyo yetu kutoka kwa tamaa zote za ubinafsi na kujitoshleza. Bila maono haya ya imani, kila zoezi la ufukara linaweza kuwa chochote isipokuwa fadhila ya kiinjili. Zaidi ya hayo, hali ya uaminifu na kujitolea kwa ufukara wa kiinjili hutumika kwa wingi na pia katika uhaba wa mali. Hii ni kwa sababu hakuna anayeepushwa na kunaswa na malimwengu ya utajiri unaoharibu utume wa kitume. Zaidi ya hayo, mbele ya mitego ya ulaji, dawa bora ni kuendelea kujielimisha kuishi maisha ya kiasi na kurudi bila kukoma kwenye usahili wa kiinjili. Usahili na unyofu, mshauri wangu wa kiroho alizoea kusema, ni jibu la ndani, ambalo tu kama likiishi kwa uhalisi na usadikisho wa kina, hutengeneza njia mpya ya kuhusiana na Mungu, kwa wengine na kwa vitu. Leo, zaidi ya hapo awali, utume wa Kanisa unawahitaji Wasalvatoriani namna hii, wanaoendana na kile wanachoamini na kuishi.

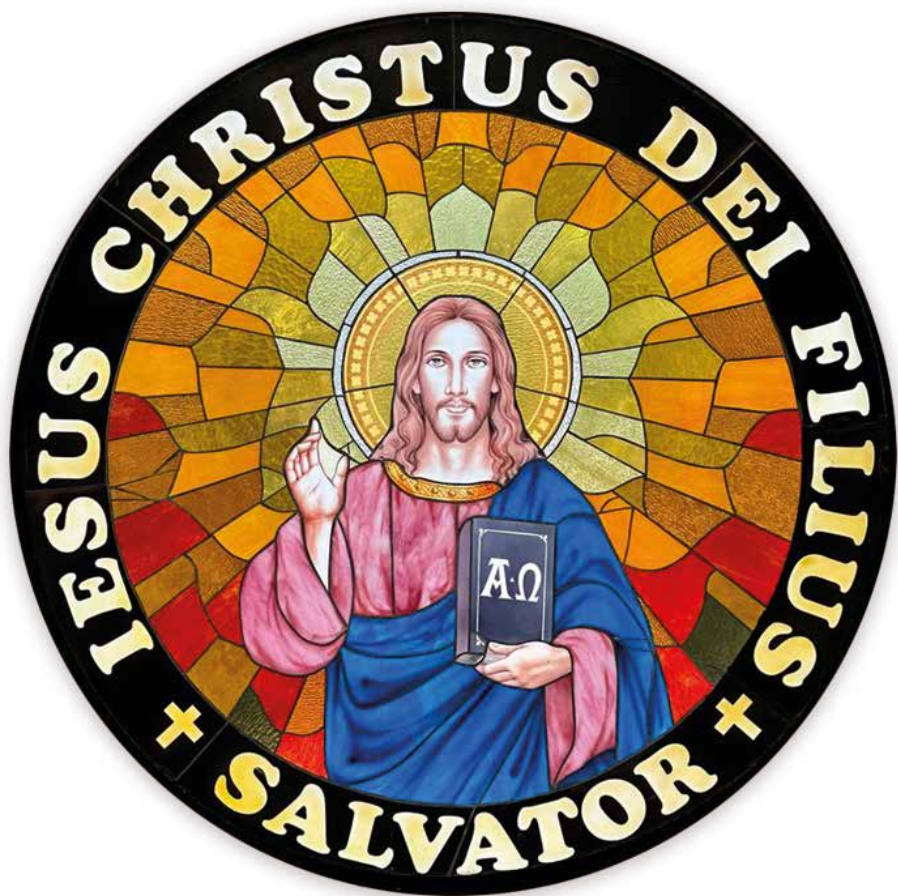
FILIPO

34. Ningependa kuchukua hasa uhusiano huu kati ya ufukara wa kiinjili na maisha ya kitume ya kimisionari. Ikielezwa kwa maneno mengine, Mwanzishi anaonekana kutuambia kwamba ni kwa kujivua tu kabisa ndipo tunaweza kujitoa kabisa, tukitoea muda wetu bora zaidi, uwezo

YAKOBO

wetu, rasilimali zetu na hata maisha yetu ili kumfanya Yesu Kristo ajulikane. Hata hivyo, ni muhimu kukumbuka kwamba ushuhuda wa mshikamano na kiasi katika usimamizi wa mali lazima pia kuonekana katika kazi na mali zetu. Ushuhuda binafsi wa ufukara unafifia ikiwa uzuri wa rasilimali za kiufundi na utajiri wa nyenzo tulio nao haulingani na ujumbe tunaotangaza. Kutokana na hili inakuwa wazi jinsi ilivyo muhimu kutii maonyo ya Mwanzishi wa kutojiruhusu kubebwa na utamaduni wa walaji kuhusiana na mali. Nadhani katika zama za leo, angeelekeza kwa mfano umakini mkubwa tunaouweka kwenye magari yetu, kwenye vyombo vya habari vya kielektroniki na/au fedha ambazo hazijagawanywa na kupotea mfukoni mwa mtu. Vivyo hivyo kwa usalama unaodhaniwa kuwa tunauhusisha na kazi kubwa na ulinzi uliojengwa na kuta ndefu, nk. Bila shaka, kama yalivyo mambo yote muhimu maishani, kuna wito hapa kwa WOTE kurudi kwenye misingi ya Shirika la Kitume la jana na daima.

MICHORO YA DIRISHA LA KIOO KWENYE NYUMBA YA MALEZI HUKO
CHULLIKKARA (INDIA)

HITIMISHO

35. Ndugu Wapendwa, kama vile mwako wa moto ambao baada ya muda hufunikwa na majivu na kuzikwa chini yake, Mwanzishi wetu alihangaikia kwamba **roho ya kitume** katika Shirika isizimwe. Kwa hiyo kupitia sauti ya wale vijana (Filipo, Mathayo na Yakobo) nilitaka “kuwasha moto” wa kile ninachokiona kuwa cha muhimu katika Shirika letu, yaani, shauku na nguvu ya bidii ya kitume iliyowaka katika moyo wa Mwenyeheri Fransisko Maria wa Msalaba Jordan isipungue wala kutoweka kutoka kwetu. Ninathubutu kurudia hapa wasiwasi wake kwamba tuchunguze kama, katika maeneo yote ya jumuiya zetu, roho ya kitume inatawala (taz. SD I, 197). Kila mmoja wetu afanikiwe kuweka bidii katika yote tunayofanya, yote tuliyo na yote tunayosema. Naomba mada zilizoainishwa

hapa na Baba yetu wa Kiroho zitusaidie katika programu zetu za awali na zinazoendelea za malezi. Zaidi ya hayo, ni matakwa yangu kwamba tunaweza pia kufanya hivi pamoja na Wasalvatoriani wa matawi mengine ya Familia ya Kisalvatoriani. Jinsi ilivyo muhimu kufanya mazungumzo na kujifunza mambo muhimu sana ya maisha yetu ya kitume ya Kisalvatoriani! Iwe ni kushiriki matunda ya karama leo, au kuzungumzia ugumu wa kuishi roho ya Mwanzishi katika uhalisia ambao tunajikuta ndani yake.

36. Tuisimame tu bila kufanya chochote na tusibebwe na mkondo wa matatizo. Tuanze safari yetu, tukiwa tumebebwa na nguvu za Roho Mtakatifu aliyeandamana na mitume. Roho huyuhuyu na atie nuru utambuzi wetu ili kuitikia vyema **tafsiri za Mwanzishi** na kuhuisha hamu yetu: kuwa watu wa maisha ya sala, kutembea daima kulingana na Roho, kwa utambulisho na hisia ya kuhusishwa, kwa nguvu ya ushuhuda; tukijiunda daima kwa ajili ya utume, kwa ari ya kitume isiyochoka, kwa uwazi katika usimamizi wa mali, tukipokea kwa upendo msalaba wa ufuasi, kwa mtazamo wa unyenyekevu na ufukara wa Kiinjili. Na sisi Wasalvatoriani wa vizazi mbalimbali kila mahali tujisikie kwamba tunatiwa alama na moto wa “**roho ya kitume ya Jordan**”, tukiwa na imani kwamba: “*mtu hawezi kustahimili katika uinjilishaji wa bidii ikiwa hatabaki kusadikishwa, kwa uzoefu wake mwenyewe; kwamba si jambo lile lile kumjua Yesu kama kutomjua, si sawa na kutembea*

*naye kama kupapasa-papasa naye, si jambo lile lile kuwa na uwezo wa kumsikiliza na kupuuza Neno Lake (...) Na mtu asiyeshawishika, mwenye shauku, hakika, katika upendo, hamshawishi mtu yeyote”.*³⁰

37. Hatimaye, tunapokaribia kusherehekea Noeli, ningependa kuwaalika kuishi kwa dhati siku hizi ambazo tunasherehekea **sikukuu yetu haswa ya Kisalvatoriani**. “*Sikukuu pendwa sana kwetu,*” alisema Mwanzishi, “*ambamo tumelitwa kuchunguza na kufanya upya wito wetu mtakatifu*”.³¹ Sisi tunaajulikana kwa jina la **Mungu Mwokozi** tunaalikwa, zaidi ya mtu mwingine yeyote, kupata uzoefu huo wa kuhisi na kuonja wokovu ambao Mungu anatupa katika ubinadamu wa Mwana wake Yesu. Basi, sisi Wasalvatoriani tuwe wa kwanza kuleta NURU hii iondoayo giza, rehema na msamaha katikati ya vurugu, haki na usawa katikati ya kutengwa kwa ndugu wengi; kukaribishwa na ukarimu katikati ya ulimwengu ambao hubagua na kuwafukuza kwa lazima watu wengi kutoka kwenye maeneo yao wanayoishi.
38. Katika maeneo na mazingira ambapo, kwa sababu za kichungaji, haiwezekani kusherehekea sikukuu ya Kuzaliwa kwa Mwokozi katika jumuiya, ninawaalika tena kusherehekea sikukuu hii kuu ya Shirika letu kwa siku ambayo inafaa kwa ushiriki wa WOTE katika jumuiya.

---

30 FRANSISKO. Mawaidha ya Kitume Injili ya Furaha, n. 266.

31 JORDAN, Fransisko. Chapter Talk, 22 Desemba 1899.

CLAUDIO PASTRO - KANISA KUU LA FAMILIA TAKATIFU,
SÃO PAULO, BRAZIL (1997)

Hata hivyo, katika **Usiku Mtakatifu wa Noeli**, usisahau kusimama mbele ya pango la mtoto Yesu na kuombeana, hasa kwa ajili ya wamisionari na wanashirika wetu wazee. Kwa pamoja tuombe kwa maombezi ya Mwenyeheri Fransisko Maria wa Msalaba wa Jordan atusaidie kuishi Sikukuu ya Noeli kwa kina na furaha ya

kuitwa kumfuata Mungu Mwokozi na kubeba jina zuri la **Wasalvatoriani**.

39. Kwa niaba ya wajumbe wa Halmashauri Kuu, makatibu na washirika wengine, ninawatakia **Noeli jema na yenye baraka ya Mwokozi na mwaka 2024 wenye mafanikio!**

afildon Jorda 8/15
Mkuu wa Shirika

MWENGE UWAKAO

Fransisko Maria wa Msalaba Jordan

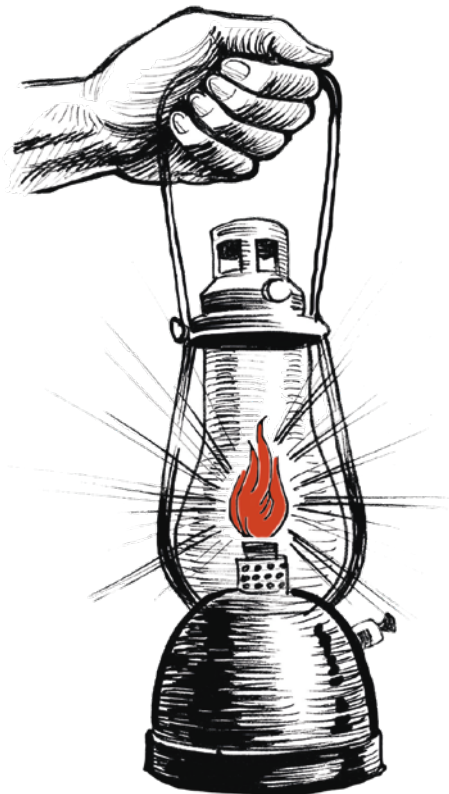
Bwana Yesu Kristo,
Ee, Jua la Haki,
mulika na kuangaza roho yangu
ili nyayo zake
zipate kuwa kama mwanga wa asubuhi
ambao hutembea na hatimaye kuwa siku kamili. (SD I, 54)

Ewe Mwokozi wa wote! (SD II, 9)
...Natamani daima ningewaka sana
kwa ajili ya kukupenda Wewe
na kumuwasha kila mmoja.
Nipate kuwa moto unaowaka,
mwenge uwakao! (SD III, 20)

Bwana Yesu Kristo,
pokea maisha yangu
na yote niliyo nayo
(...) mimi hapa, nitume! (SD I, 146)
nioneshe njia ya
kuwaongoza wote kwako,
na kwa msaada wa neema yako.
kuwaokoa. (SD IV, 32)

Ee Mwokozi wa ulimwengu!
Ee Mwokozi wa wote! (SD II, 9)
Uwe Mwokozi kwetu! (SD I, 210)

Amina.

Shirika la Mungu Mwokozi

Via della Conciliazione, 51
00193 ROME
Italia

Simu: +39 06 686 291
generalate-secretariat@mailsds.org

www.sds.org

Picha:
Sekretarieti Kuu SDS

Imechapwa 2023